VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Valtiovarainministeriön ja Tullin välinen tulossopimus vuodelle 2020

sekä

ennakolliset tavoitteet

vuosille 2021 – 2023

Valtiovarainministeriö
Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
PL 28, 00023 Valtioneuvosto
www.vm.fi

Puh 0295 16001 (vaihde)
Faksi 09 160 33123
valtiovarainministerio@vm.fi
Y-tunnus 0245439-9

SISÄLTÖ

1 TULLIN STRATEGIA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET 3

2 YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS 3

3 TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS 4
3.1 Toiminnallinen tehokkuus 4
3.1.1 Taloudellisuus 4
3.1.2 Tuottavuus 4
3.1.3 Kannattavuus 4
3.2 Tuotokset ja laadunhallinta 4
3.2.1 Palvelukyky ja laatu[1)] 4

4 TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEEN LIITTYVÄT HANKKEET 6

5 HENKILÖSTÖVOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN 7
5.1 Valtion yhteisten HR-teemojen tavoitteet 7
5.2 Muut henkilöstötavoitteet 7

6 RAHOITUS 8

7 SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO JA SEURANTA 8

8 ALLEKIRJOITUKSET 9

LIITE: MUUT SEURATTAVAT MITTARIT 10

1 Tullin strategia ja toimintaympäristön muutokset

Tulli edistää tavarakaupan sujuvuutta ja varmistaa sen oikeellisuuden, kantaa tehokkaasti tullit ja muut maahantuonnin yhteydessä kerättävät verot, tarjoaa palvelujaan asiakaslähtöisesti ja suojaa yhteiskuntaa, ympäristöä ja kansalaisia.

Toimintaympäristön keskeisiä muutoksia Tullin kannalta ovat lähitulevaisuudessa:
- Euroopan Unionin tullikoodeksiuudistus ja siitä johtuva tietojärjestelmien kehittämishanke;
- Brexit ja sen vaikutukset tullitoimintaan;
- Venäjän tilanne ja sen vaikutukset kauppaan ja turvallisuuteen;
- Nettikaupan lisääntymisen vaikutukset;
- Arvonlisäverodirektiivin muutos 1.1.2021 alkaen.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Tullia koskevat erityisesti seuraavat valtionvarainministeriön hallinnonalan vaikuttavuustavoitteet (TAE 2020):

Kestävä julkinen talous
- Verovaje on alhainen.
- Kestävyysvaje pienenee.

Valtionhallinto toimii hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti
- Valtionhallinto toimii kansalaislähtöisesti.
- Julkisen hallinnon digitalisaatiokehitys ja hyvä tiedonhallinta tehostavat ja parantavat julkisia palveluita.

Tullin vaikuttavuustavoitteet (TAE 2020)
- Verotulojen tehokas kertymä turvataan edistämällä veronmaksumyönteisyyttä, antamalla ennakoivaa ohjausta ja hoitamalla verovalvonta uskottavasti.
- Harmaan talouden torjuntaa tehostetaan ja verovajetta supistetaan kehittämällä verotustoimintoja, tehostamalla valvontaa ja parantamalla yhteistyötä viranomaisten välillä.
- Tullitoimen asiointipalvelut ovat asiakaslähtöisiä, nopeita ja edullisia.
- Yhteiskuntaa suojataan varmistamalla tavaraturvallisuus ja torjumalla rajat ylittävää rikollisuutta tiiviissä yhteistyössä Poliisin ja Rajavartiolaitoksen kanssa.

3 Toiminnallinen tuloksellisuus

3.1 Toiminnallinen tehokkuus

3.1.1 Taloudellisuus

Mittari	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Tavoite 2020	Tavoite 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023
Taloudellisuusindeksi [1)]	100	102	102	102	101	100
Toimitilamenot euroa / henkilö [2)]	6 565	6 600	6 400	6 400	6 400	6400
Toimitilaneliömetrit / henkilö [2)]	15,19	15,5	15,1	15,0	15,0	15,0

1) Pienempi arvo on parempi (laskutapana kustannukset per suoritemäärä). Taloudellisuusindeksi tulee heikkenemään käynnistymässä olevan tietojärjestelmien kehittämisohjelman myötä – kehittämisohjelmalle on myönnetty 54,1 miljoonan euron tilausvaltuus vuonna 2015 ja hankkeet ovat päässeet pääosin liikkeelle 2017 ja jatkuvat lähivuosien ajan.

2) Tulli käyttää HTH-järjestelmän lukuja sellaisenaan ilman muunnoksia. Vuoden 2020 ja sen jälkeisten vuosien tavoitteessa on otettu huomioon omakustannusperiaatteen toteuttamisen vaikutus Senaatti-kiinteistöjen vuokrissa.

3.1.2 Tuottavuus

Mittari	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Tavoite 2020	Tavoite 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023
Tuottavuusindeksi	100	101	102	103	104	105

3.1.3 Kannattavuus

Mittari	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Tavoite 2020	Tavoite 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023
Maksullisen toiminnan kannattavuus (%)						
- Julkisoikeudelliset suoritteet	-3,9	-10	-10	-10	-10	-10
- Liiketaloudelliset suoritteet	15,3	7	7	7	7	7

3.2 Tuotokset ja laadunhallinta

3.2.1 Palvelukyky ja laatu[1)]

Mittari	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Tavoite 2020	Tavoite 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023
Tulliselvitys						
Asiakastyytyväisyys tulliselvityksessä [2)]	Ei mitattu	4		4		4
Uudistettu tullausjärjestelmä (UTU) otetaan käyttöön vaiheittain niin, että käytettävyys/ asiakastyytyväisyys säilyy vähintään vuoden 2017 alkumittaustasolla. Kysely tehdään osana Tullin asiakastyytyväisyyskyselyä joka toinen vuosi.	Ei mitattu	3,67		3,67		3,67
Tullin neuvonta- ja asiakastukipalveluiden asiakaskontaktit (puhelin- ja sähköpostipalvelut mukaan lukien vastaamattomat kontaktit) vähenevät digitalisoinnin ja itsepalvelun ansiosta vähintään (%)	15	5	5	5	5	5
Neuvonta- ja asiakastukipalveluiden odotusaika enintään (minuuttia)	2	2	2	2	2	2
Sähköisten ilmoitusten käsittelyaika (%)						
Tuonnissa alle 1 h:ssa käsiteltyjen osuus	94	95	95	95	95	95
Viennissä alle 1 h:ssa käsiteltyjen osuus	95	95	95	95	95	95
Passituksessa alle 30 min käsiteltyjen osuus	100	100	100	100	100	100

Verojäämien osuus maksettavaksi määrätyistä veroista (%)						
Tulliverotuksessa [3]	0,04	2	2	2	2	2
Väylämaksuissa	0,00	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
Oikaistujen ja tuomioistuimen muuttamien tulliverotuksen jälkikanto- sekä peruutus- ja palautuspäätösten osuus (%)	1,6	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2
Tullirikostorjunta						
Tullin paljastamien rikosten selvittämistaso (%)	87,8	89	89	89	89	89
Tullin takaisin saama rikoshyöty (M €)	26,1	18	18	18	18	18
Tullirikostorjunnan vaikuttavuus (M €)	38,9	25	25	25	25	25
Tuoteturvallisuusvalvonta						
Elintarvike- ja kulutustavaravalvonnan osuvuus (%)	21	23	23	23	23	23
Riskianalyysi						
Ylösnousseiden ilmoitusten riskikäsittelyosumien (Safety & Security) aikarajoissa toteutuneet riskikäsittelyt (%)	98,3	95	95	95	95	95
Tarkastustoiminta						
Tavarantarkastukset: Jatkotoimenpiteet, osuma (%)	13	10	10	10	10	10
Matkustajatarkastukset: Jatkotoimenpiteet, osuma (%)	8,1	8	8	8	8	8
Ajoneuvoon ja kuljetusvälineeseen kohdistuneet tarkastukset: Jatkotoimenpiteet, osuma (%)	6,9	9	9	9	9	9
Harmaan talouden torjunta						
Talousrikoksissa takaisin saatu rikoshyöty (M €)	2,4	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Torjutut veromenetykset						
Yritys- ja asiakirjatarkastuksista seuraavat jälkikannot (M €)	6,9	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5

1) Brexitin ja ALV-direktiivin muutoksen vaikutuksia ei ole otettu huomioon tavoiteasettelussa.
2) Asteikolla 1 – 5. Asiakastyytyväisyystutkimus tehdään joka toinen vuosi.
3) Kolmansien maiden arvonlisäverotus siirtyi Verohallintoon 1.1.2018. Tulli kantaa entiseen tapaan kolmansien maiden tullit sekä jatkossakin maahantuonnin ALV:n toimijoilta, jotka eivät ole ALV-rekisteröityjä. Verojäämäprosentin oletetaan kasvavan, sillä epäsäännönmukaisten toimijoiden osuus Tullin tuontiverojen kannosta kasvaa suurten toimijoiden siirtyessä Verohallinnon asiakkaiksi.

4 Tavoitteiden saavuttamiseen liittyvät hankkeet

Hanke	Tavoitteet 2020
Tulliselvityksen tietojärjestelmien kokonaisuudistus.	Jo tuotannossa olevat tullivarastointi ja Tariffi palvelut toimivat tuotannossa luotettavasti yhtä aikaa etenevän hankkeen rinnalla. Hankkeessa eteneminen hyväksytyn hankesuunnitelmien mukaisesti. Kansalliseen tuontiin liittyen otetaan käyttöön yksityishenkilöille suunnattu tuontitullaussovellus ja lisäksi yritysten käyttöön rakennettu kattava tuontisovellus, joka tukee sekä sanomavälitteistä että käyttöliittymäpohjaista yrityskäyttöä. Näiden rinnalla rakennetaan tullivirkailijoiden käyttöön liittyvät tietojärjestelmäpalvelut. Saapumisen ja turvatietoilmoittamisen projektissa rakennetaan saapumisen ensimmäistä vaihetta, jonka käyttöönotto on vuoden 2021 puolella. Asiakasyhteistyöllä huolehditaan siitä, että asiakkaat ovat valmiita uusien palveluiden käyttöönottoon ja ovat testanneet sovelluksensa Tullin sovelluksia vasten. Tullin sisäisellä koulutuksella huolehditaan tullilaisten valmiuksista ottaa uudet järjestelmät käyttöön. Pääosin linjatyönä huolehditaan siitä, että muutokset liiketoiminnan tasolla jalkautuvat hallitusti.
Brexitin muutoshallinta tullitoiminnoissa	Tulli huolehtii UK:n ja Suomen välisen ulkomaankaupan tulliselvityksestä ja tullivalvonnasta sille osoitettujen resurssien puitteissa Brexitin toteuduttua.
Modernin teknologian ja uudenlaisen osaamisen vaatimien kyvykkyyksien rakentaminen	Postiliikenteen automatisoidun tullivalvonnan käyttöönotto. Automatisoinnin ja koneoppimisen pilottien toteutuksia.
Toimeenpannaan ENI CBC –hanke, jossa on kyse Vaalimaan, Vainikkalan, Parikkalan, Imatran, Vartiuksen ja Raja-Joosepin rajanylityspaikkojen ja Kotkan tullitoimipaikan kehittämisestä.	Tulli perustaa ENI-hankkeen – hankkeeseen kuuluvat projektit etenevät hankesuunnitelman mukaisesti siten, että varmistetaan projektien läpivienti vuosien 2019 – 2021 aikana.
Pankki- ja maksutilien rekisterin rakentaminen	Tulli toteuttaa pankki- ja maksutilien rekisterin tarvittavine rajapintoineen Eduskunnan hyväksymän lainsäädännön mukaisesti.
Luonnonmukaisen tuotannon valvonnan kehittäminen	Tuontivalvontaprosessi uudistetaan vastaamaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/848 vaatimuksia. Petosten valvonnan ja torjunnan valmiutta kehitetään vuosina 2020 – 2022 elintarvikeviranomaisten yhteisenä hankkeena.
Parikkalan rajanylityspaikan mahdollinen kansainvälistäminen	Tulli suunnittelee Parikkalan rajanylityspaikan kehittämistä viranomaisyhteistyönä hallituksen päättämän aikataulun mukaisesti.
Valmistautuminen pienimmän kannettavan arvonlisäveron määrän poistumiseen 1.1.2021.	Tulli valmistelee ja toteuttaa tietojärjestelmä- ja prosessimuutokset, jotka tarvitaan tulliverotuksen toiminnan varmistamiseksi pienimmän kannettavan arvonlisäveron määrän poistuessa 1.1.2021.

5 Henkilöstövoimavarojen hallinta ja kehittäminen

5.1 Valtion yhteisten HR-teemojen tavoitteet

Osaamisen kehittäminen

Tullin osaamiskeskusteluiden käyttöönottoa ja hyödyntämistä osaamisen kehittämisessä jatketaan. Osaamiskeskusteluiden yhteydessä esimies täyttää osaamiskartoituksen, jonka avulla Tulli saa vuosittain toimintokohtaiset osaamiskartoitukset, joita hyödynnetään osaamisen johtamisessa ja Tullin koulutuksen vuosisuunnittelussa. Osaamisen kehittämisessä hyödynnetään monipuolisesti eri keinoja ja muun muassa eOppivan käyttöä lisätään.

Liikkuvuuden edistäminen

Tullin henkilöitä on työkierrossa valtion muissa organisaatioissa. Myös Tulliin on saatu osaajia työkierron avulla. Tunnistettuna ongelmana on ollut resurssien kapeus, mikä vaikeuttaa työkiertojen toteuttamista. Valtion ja Tullin sisäisen työkierron lisäksi Tullista on henkilöitä kansainvälisissä tehtävissä. Tullin asiantuntijat jakavat osaamistaan erilaisissa verkostoissa.

Valtion työnantajakuvan kehittäminen

Tulli vahvistaa työnhakija- ja työntekijäkokemusta ja tavoitteena on ottaa uusia keinoja käyttöön työnantajakuvan houkuttelevuuden lisäämiseksi. Kilpailu osaajista on huomattu erityisesti IT-tehtävissä. Tullin asiantuntijat osallistuvat HJF:n ideoimiin henkilöstöjohtamisen kokeiluihin ja uusien toimintamallien kehittämiseen. Tullissa käynnistetään vuoden 2020 aikana trainee -ohjelma tulevaisuuden tulliosaajille, minkä lisäksi korkeakouluharjoittelijoiden määrää lisätään

Lisäksi Tulli kartoittaa edellytykset todellisen monipaikkaisen työskentelyn mahdollistamisesta Tullissa (nykytila, esteet ja mahdollisuudet) kevään tulosohjauskokoukseen mennessä ja esittää monipaikkaisuuden lisäämisen tavoitteeseen liittyviä tavoitteita ja mittareita.

Tulli kiinnittää erityistä huomiota työelämän monimuotoisuuteen toiminnallisessa ja henkilöstöpoliittisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelussa. Suunnitteluvuoden aikana toteutetaan kokeiluna henkilöstöpoliittisen yhdenvertaisuuden toteutumisen arviointi, määritellään erityisesti sitä kuvaavat tavoitteet ja kriteerit sekä niiden saavuttamisen mittarit.

5.2 Muut henkilöstötavoitteet

Mittari	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Tavoite 2020	Tavoite 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023
Yhteiset mittarit:						
Työtyytyväisyys (VM Baro) [1]	3,40	3,45	3,45	3,45	3,45	3,45
Sairauspoissaolot (työpäivää / htv)	12,4	10	10	10	10	10
Johtajuusindeksi (VM Baro) [1]	3,22	3,43	3,43	3,43	3,43	3,43

[1] Tavoiteluvut ovat VM Baron keskiarvoja.

6 Rahoitus

28.10.02 Tullin toimintamenot peruslaskelma	Toteuma 2018	Arvio 2019	Tavoite 2020	Tavoite 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023
Siirtynyt edellisiltä vuosilta	18 279 371	30 097 235	32 364 244	20 494 170	10 608 086	5 208 147
Talousarvio ja lisätalousarviot / kehyspäätös	165 606 000	168 168 000	166 099 000	165 329 000	156 392 000	155 999 000
Käytettävissä oleva rahoitus	183 885 371	198 265 235	198 463 244	185 823 170	167 000 086	161 207 147
Menot	156 571 933	168 720 791	183 566 575	180 205 183	164 451 939	160 867 261
Tulot	2 783 797	2 819 800	5 597 500	4 990 100	2 660 000	2 660 000
Nettomenot	153 788 135	165 900 991	177 969 075	175 215 083	161 791 939	158 207 261
Siirtyy seuraavalle vuodelle	30 097 235	32 364 244	20 494 170	10 608 086	5 208 147	2 999 887

7 Sopimuksen voimassaolo ja seuranta

Sopimus on voimassa vuoden 2020 loppuun. Sopimusta voidaan tarkistaa, jos olosuhteiden muutoksista aiheutuu tarkistustarpeita, joita ei tätä sopimusta tehtäessä ole voitu ottaa huomioon.

ALV-direktiivin muutosten ja Brexitin vaikutusten täsmennyttyä vuoden 2020 ja sen jälkeisien vuosien tulostavoitteita tarkastellaan tarvittaessa uudelleen Tullin tai valtiovarainministeriön sitä pyytäessä.

Tulli toimittaa vuosittain toteumaraportin ensimmäiseltä vuosipuoliskolta valtiovarainministeriölle elokuun loppuun mennessä. Koko vuoden raporttina toimiva tilinpäätösasiakirja, joka sisältää toimintakertomuksen, toimitetaan valtiovarainministeriölle välittömästi sen valmistuttua. Tilinpäätösten tulee valmistua viimeistään 28.2.

Tavoitteiden toteutumista tarkastellaan erikseen sovittavissa tulosohjauskokouksissa eli ministeriön ja Tullin välisissä neuvotteluissa, jotka pidetään kaksi kertaa vuodessa ministeriön koolle kutsumina hallinnonalan suunnittelun ja seurannan aikataulujen mukaisesti.

Tulli vie tulostavoite- ja toteumatiedot valtion raportointipalvelu Netraan (vuoden 2020 alusta Tutkihallintoa.fi-palvelu). Tavoitteiden toteutumista pitää arvioida Netran asteikon 1-5 mukaisesti.

8 Allekirjoitukset

Helsingissä 19. päivänä joulukuuta 2019

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Katri Kulmuni
Valtiovarainministeri

Juha Majanen
Hallinto- ja kehitysjohtaja, ylijohtaja

TULLI

Hannu Mäkinen
Pääjohtaja

Hannu Lappi
Johtaja

LIITE: Muut seurattavat mittarit

Mittari	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Tavoite 2020	Tavoite 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023
Henkilöstövoimavarojen hallinta						
Lyhyet 1 – 3 pv sairauspoissaolot (työpäivää/htv)	4,3	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7
Varsinaisten määräaikaisten %-osuus	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Koulutuspäiviä / htv	6,6	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
Johdon toiminta esimerkkinä ja suunnannäyttäjänä (VMBaro)	2,5	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2
Työyhteisön avoimuus asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa (VMBaro)	3,1	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
Työn innostavuus ja työssä koettu ilo (VMBaro)	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6
Tulos- ja kehityskeskustelujen toimivuus osaamisen kehittämisessä (VMBaro)	2,6	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1
Esimiesten ja johdon asettamat mahdollisuudet uudistua työssä (VMBaro)	3,1	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2
Töiden yleinen organisointi työyhteisössä (VMBaro)	2,8	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3
Tullirikostorjunta						
Tullin paljastamat rikokset (kpl)	8 943	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Tuoteturvallisuusvalvonta						
Elintarvike- ja kulutustavaravalvonnan tarkastetut erät (kpl)	4 071	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Riskianalyysi						
Ylösnousseiden ilmoitusten riskikäsittelyosumien (Safety & Security) lukumäärä (kpl)	43 436	50 000	60 000	80 000	80 000	80 000
Tarkastustoiminta						
Tavarantarkastukset (kpl)	60 715	60 000	65 000	75 000	75 000	75 000
Matkustajatarkastukset (kpl)	79 493	92 000	92 000	92 000	92 000	92 000
Ajoneuvoon ja kuljetusvälineeseen kohdistuneet tarkastukset (kpl)	56 604	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Harmaan talouden torjunta						
Yritys- ja asiakirjatarkastukset (kpl)	127	125	130	140	140	140
Varastotarkastukset (kpl)	281	250	250	250	250	250
Paljastetut veropetosrikokset (kpl)	1 294	800	800	800	800	800